

BASIN BÜLTENİ

3 Nisan 2015

Türkiye Sermaye Piyasası 2014 Raporu Yayınlandı

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) tarafından her yıl hazırlanan Türkiye Sermaye Piyasası Raporu'nun 2014 sayısı yeni tasarımıyla yayınlandı. Rapora göre 2014 yılında en yüksek getiriyi pay senetleri sağlarken, emeklilik fonlarının büyüklüğü artışını sürdürerek, menkul kıymet yatırım fonlarının üzerine çıktı.

Ekonomi 2014'te %3 büyüdü

- Türkiye ekonomisi 2014 yılında iç talepteki yavaşlamaya karşın net ihracatın katkısıyla %2.9 oranında büyüme kaydetti.
- Sene başındaki Türk lirasının hızlı değer kaybının ardından Merkez Bankasının aldığı önlemlerle bir miktar toparlanma olsa da, yıllık TÜFE artışı %5'lik hedefi ve önceki yılki seviyesini aşarak %8,2 oldu.
- Sene başındaki faiz artışının ardından, TCMB, Mayıs ayından itibaren 1 haftalık repo faizlerini kademeli şekilde düşürerek Temmuz ayında %8,25'e çekti. Ancak, Eylül ayından itibaren artan jeopolitik riskler ve finansal piyasalarda yaşanan oynaklığa karşı gecelik repo faizlerinin %8 civarından %10 civarına çıkmasını sağladı.

Uluslararası karşılaştırmalara göre Borsa İstanbul hayli likit olsa da, kote şirketlerin piyasa değerinin ekonomiye oranı sınırlı kalmaya devam etti

- Dünya Borsalar Federasyonunun 59 borsadan derlediği verilere göre, 2014 yılında Borsa İstanbul, kote olan şirketlerin toplam piyasa değeri sıralamasında önceki yıla göre 6 puan yükselerek 30. sıraya çıktı. Toplam piyasa değerinin milli gelire oranı ise %27 ile %92 olan dünya ortalamasının epey altında kaldı.
- 2013 yılında en fazla değer kaybeden endekslerden bir olan BIST 100, 2014'te dolar bazında %16 değer artışı ile karşılaştırılan ülkeler arasında 13. sırada yer aldı.
- Önceki yıllarda olduğu gibi likit yapısını koruyan Borsa İstanbul, dünyada pay senedi işlem hacmi sıralamasında 20. sırada yer aldı. Borsa, pay senedi hacminin piyasa değerine bölünmesiyle hesaplanan devir hızı sıralamasında ise 4. sırada.
- Borsalarda işlem gören borçlanma aracı işlemlerinde 8. sırada yer alan Borsa İstanbul'da kote tahvil sayısı nispeten düşük kaldı. Vadeli işlem hacminde ise Borsa İstanbul, karşılaştırmada 27. sırada kaldı.
- Menkul kıymet yatırım fonları büyüklüğünde Türkiye 46 ülke arasında 31. sırada.

TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ

Türkiye’de yatırım araçları arasında en yüksek getiriye pay senetleri sağladı

- 2014 yılında Türkiye’deki yatırım araçları arasında en yüksek getiriye %26 oranıyla pay senetleri sağlarken, TL cinsinden mevduat reel getiri sağlamadı.
- 2013 yılında en yüksek getiri sağlayan avro cinsinden yatırımlar ise, 2014 yılının en fazla değer kaybeden yatırım araçları oldu.

BIST-100 endeksi % 26 değer kazandı, günlük ortalama işlem hacmi %7 arttı

- 2014’te Borsa İstanbul’da işlem gören pay senetlerinin piyasa değeri %24 artarak 647 milyar TL’ye çıktı.
- Pay senedi piyasasında günlük ortalama işlem hacmi %7 artarak 3,5 milyar TL’ye ulaştı.
- 2014 yılında vadeli işlem hacmi hafif bir artışla 435 milyar TL oldu. Bu işlemlerin %92’si borsa endeksine dayalı sözleşmelerde yapıldı.
- 2012 Aralık’ta başlayan opsiyon işlemleri ise bir yılda 10 kat artarak 1 milyar TL oldu.
- Son yıllarda hızlı büyüyen özel sektör tahvil ihraçları 2014 yılında %20 artışla 66 milyar TL’ye çıktı.
- Gösterge tahvil faiz oranları Mart ayında %11,6’ya kadar çıkarken, iç ve dış etkenlerle kademeli bir şekilde düşerek yılı %8 seviyesinde kapattı.

Yurtiçi tasarruflar mevduat hacmi ve pay senedi fiyatlarındaki artış ile büyüdü

- Toplam yurtiçi tasarruflar, 2014 sonunda önceki yıla göre %15 artarak 1,6 trilyon TL oldu. Hanehalkı tasarrufları ise Eylül 2014 sonu itibarıyla %20 artarak 704 milyar TL’ye ulaştı.
- 2014’te sermaye piyasası araçlarının toplam tasarruflardaki payı 2 puan artarak %33 oldu.
- Yurtiçi tasarruflarda en yüksek paya sahip olan mevduat 2014 yılında %11 artışla 1 trilyon TL’nin üzerine çıktı.

10 yabancı şirket ve 10 yabancı fon, halka açık pay senetlerinin %17’sine sahip

- Yatırımcıların toplam pay senedi portföyü, endeksteki yükselişle beraber %28 artarak, 249 milyar TL oldu.
- Yabancı yatırımcıların halka açık pay senetlerindeki payı 1 puanlık artışla %64’e çıktı.
- 10 yabancı şirket ve 10 yabancı fon, halka açık pay senetlerinin %17’sine sahip.
- Yerli bireyler, halka açık pay senetlerinin %17’sine sahip. Bu tutarın yaklaşık yarısı 1.000 yatırımcıda.
- 2014 yılında yerli yatırımcıların pay senedi portföyleri dolar cinsinden %16, yabancı yatırımcılarınki ise %14 değer kazandı.
- 2014 yılında yabancı yatırımcıların pay senetlerini ortalama elde tutma süresi 313 günden 290 güne düşerken, yerli yatırımcılarda bu süre fazla değişmeyerek 41 günde kaldı.
- 2014’te devlet iç borçlanma senetlerinin toplam portföy değeri %9 artarak 460 milyar TL oldu.
- Özel sektör borçlanma araçlarındaki yatırımcı sayısı bir önceki yıla göre %17 azalarak 138.000’e geriledi. Diğer yandan bu araçların değeri %24 artışla 45 milyar TL oldu.

Emeklilik fonlarının portföy büyüklüğü menkul kıymet yatırım fonlarının üzerinde çıktı

- 2014 yılında menkul kıymet yatırım fonlarındaki yatırımcı sayısı hafif gerilerken, portföy büyüklüğü %17 artarak 36 milyar TL seviyesine ulaştı.
- Devlet katkısının etkisi ile 2014 yılında sayıları 1 milyon kişi artarak 5 milyonu aşan bireysel emeklilik fonu yatırımcılarının portföy büyüklüğü, devlet katkısı hariç 10 milyar TL büyüyerek 35 milyar TL oldu.

Türkiye Sermaye Piyasası 2014 raporunun tamamına www.tspb.org.tr adresinden ulaşılabilir.

TSPB hakkında:

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), banka, aracı kurum, portföy yönetim şirketleri ve yatırım ortaklıklarının üye olduğu özdüzenleyici bir meslek kuruluşudur. Birlik, meslek kurallarını oluşturmakta ve sektörü denetlemektedir.